

MAGYARÁG

1938. Jul. 21

ML. No. 201

1 lei

Proprietar: „Frima” S. A. inreg. la Trib.
Bihar Fsoc. 1798—1938

Administrator delegat și girant responsabil
Văduva lui PASZTOR EDE

Fondator:

PASZTOR EDE

Redactor responsabil:
Dr. Zoltán Eugen

Inregistrat în registrul Publicațiilor: Tribunalul Bihar Dos. No. 810—1938. Ordonanța No. 15—1938. — Redacția și admin. Oradea, Piața Mihai Viteazul 4

Megrendülve gyászolja az ország Mária királynőt

Gyászfátyollal bevont nemzeti lobogók jelzik országsszerre, hogy az ország minden polgára gyász borult. Tegnap este Ofelsége Mária anyakirálynő meghalt.

A megrendítő hírt tegnap rendkívüli kiadásban adtuk tudtul olvasóinknak. Gyász és fájdalom lett urrá a lelkeken, amikor a királyi család minisztere közzétette a szomorú hírt: Ofelsége, Mária király né 1938 július 18-án este 17 óra 38 perckor megszűnt élni. A felséges beteg ágya mellett voltak Ofelsége, a király, Ofelsége Erzsébet hercegnő, Mihály vajda, Miron Cristea pátriárka-miniszterelnök, Störmer professzor, Hotolomei, Lascar és Iliescu doktorok. Ofelsége Mária királyné, akinek élete annyira összeforrott Románia történetével és akinek oly aktív szerepe volt Nagy-Románia megeremtésében, akinek minden gondolata és minden érzése egybeforrott az ország örömeivel és bajával, Nagy-Britannia és Irland hercegnője volt, leánya az edinburghi hercegnék, unokahuga Victoria angol királynőnek és II. Miklós orosz cárnak.

Ferdinand Hohenzollern herceggel 1892. decemberében kötött házasságot, 1914-ben lépett Ferdinand király oldalán az ország trónjára. Házasságából hat gyermek született: II. Károly király, Erzsébet hercegnő, Mária jugoszláv királyné, a korán elhunyt Mircia herceg, Miklós herceg és Ileana, Habsburg Antal főherceg felesége.

A nyugateurópai műveltségű felséges asszony

Mária királyné kiváló uralkodói erényekkel volt megáldva. Résztvett az ország életének minden megnyilatkozásában. A világháborúban a legtragikusabb küzdelmek mellett mint önkéntes betegápolónő, nemcsak lelki vigaszt nyújtott a katonáknak, hanem kivette részét a tényleges betegápolás nehéz és önfeláldozó munkájából is.

Nyugateurópai műveltségű, rendkívüli széleslátókörű egyéniség volt Mária királyné, akinek irodalmi munkássága úgy az ország határain belül, mint azokon kívül a legnagyobb elismerésre talált. Ebben a tekintetben teljesen hasonlított I. Károly király feleségéhez: Carmen Sylvához, aki szintén kiváló költő és író volt.

Akkor kezdett írni, amikor királyné lett. Legendákat és meséket írt, majd a román tájak csodálatos leírásait, emlékiratokat a koronás asszonyokról, azután sorban jelentek meg a könyvei: Ilderim Minola, Egy szív története, Hazám, Gondolatok és képek a nagy háborúból címen, végül gyermekmeséi.

Mária királyné 1875. október 29-én született. Hatvanhárom éves korában ragadta el a halál. Ravatalánál egy egész ország gyászol, neve és alakja legendává magasztosul a ro-

mán történelemben.

Mária királyné halála a külföldön, különösképpen a Romániával szövetséges államokban, így Párisban és Londonban, nagy részvétet váltott ki. A román királyi udvarhoz, amelyet a haláleset mélységes gyászba borított, százával érkeznek a részvétáviratok. A román királyi udvaron kívül

gyász érte az angol királyi családot, valamint a jugoszláv királyi udvart is.

Habsburg Antal főherceg és Ileana hercegnő ma hajnali 4 órakor a borsi határállomáson keresztül gépkocsin megérkeztek az országba. A főhercegi pár autója megszakítás nélkül folytatta tovább útját Sinaia felé.

Ravatalon a királyné

București, július 19. A belügyminiszter, mint a Rádor távirati iroda jelenti, táviratilag közölte az összes hatóságokkal, hogy az országos gyász következtében, amely Mária királyné halálával mindenkit egy formán érint, az egész országban a mai naptól kezdve a temetésig felfüggesztenek minden szórakozást és úgy a szórakozó, mint a látványossági helyiségek zárva tartandók.

A belügyminiszter intézkedett, hogy valamennyi középületre tüzzék ki a gyászlobogót, a nemzeti gyász jelöl.

Csütörtökön, szombaton és hétfőn — ez utóbbi lesz a temetés napja — a hatóságok nem tartanak hivatalos órákat.

Még mielőtt a belügyminiszteri rendelet megérkezett volna, már az ország minden részében, tegnap a késő esti órákban mutatkoztak a nemzet

őszinte gyászának jelei. Már tegnap este a fővárosban a látványossági helyiségek bezártak, anélkül, hogy erre rendelet érkezett volna, a gyászlobogókat is kitépték és az üzletek kirakatában kifüggesztették Mária anyakirályné arcképét, gyász-szalagokkal övezve. Tegnap este a halál híre külföldre is elérkezett és mindenhol előkészületeket tettek, mert a külföldi románok is nagy tömegekben jönnek el a temetésre.

A királyi ház miniszteriumának 82. számú közleménye: „Július 12-én délelőtt 11 órakor Mária királyné földi maradványait Sinaiban, a Peleskastélyban ravatalozzák fel és itt vonulnak el a ravatal előtt a királyné hűséges emberei, volt udvartartása és Sinaia népe. Szerdán este 7 óráig áll nyitva a ravatalozó terem ajtaja a sinaiaiak előtt és csütörtökön reggel a holttestet külön vonaton București-be szállítják és a Cotroceni-i palota nagytermében ravatalozzák fel.

24-éig minden nap nyitva lesznek a ravatalozó terem ajtajai, hogy az ország népe elbúcsúzzék a nagy halottól és 24-én reggel a lezárt, beszentelt koporsót külön gyászvonaton Curtea de Arges-be szállítják és a temetési gyászistentisztelet után a királyi család sirboltjában, Ferdinand király hamvait tartalmazó koporsó mellé helyezik örök nyugalomra.

szemmel, magába roskadva állandóan a haldokló mellett volt. A szobát elborították Mária királyné kedvenc virágaival. Délután 5 óra után érkezett autóval Bucurestiből a haldoklóhoz Miron Cristea pátriárka, az ország első papja és miniszterelnöke, aki az utolsó pillanatokban még ott lehetett a haldokló mellett.

Valamivel fél hat előtt azután behívták a királyné legkedvesebb személyzetét, jelen volt a királyi család minden tagja, minden miniszter és a közélet számottevő előkelőségei (Folytatása az 5. oldalon.)

Az utolsó órák

București, jul. 19. Mária királyné utolsó óráiról a következő jelentést adta ki a „Rádor”.

Hétfőn délelőtt 11 órakor Mária királyné, aki már nagyon gyengének érezte magát, súlyos vérömlést kapott és elvesztette eszméletét. Az orvosok beavatkozására hamarosan magához tért, de ekkor már tudták, hogy elérkezett a vég. Károly király, Erzsébet főhercegnő és a királyi család legközelebbi tagjai maradtak csak a haldokló mellett. Az agónia 6 óra hosszat tartott, de mentes volt minden látható halálközdelemtől. A király könnyes

20 évvel a jekaterinburgi tragédia után

II. Vilmost és Lloyd George-t vádolják bűnrészességgel II. Miklós orosz cár halálában

Páris, július...

Július 16-án lesz husz éve annak, hogy az orosz tróntól a jekaterinburgi Ipatjev-palotában II. Miklós cárt, a cárnét, Alexis trónörökös négy nagyhercegnőt, a cári család orvosát és néhány bizalmasát kivégeztette.

Ez évforduló alkalmával a jobboldali francia sajtó bőven elmélkedik afölött, hogy a cári familia elpusztítása sorszerű volt-e, vagy pedig megelőzhetők lettek volna a tragikus események? Legérdekesebb Cousteau tanulmánya a „Je suis partout”-ban, amely kimutatja, hogy az uralkodót és családját két ízben is meg lehetett volna menteni: először Kerensky rövid uralma idején, amikor Lloyd George, akkoriban angol miniszterelnök, állt útjába annak, hogy Miklós Angliába menekülhessen, másodszor pedig a breszt-litovszki orosz-német béketárgyalások során, amikor II. Vilmos nem volt hajlandó unokatestvérének segítségére sietni. Ilyenképpen, szögezi le a „Je suis partout”, a cári család meggyilkoltatásának eszmei felelősségét hárman viselik: Lenin, Vilmos-excsászár és Lloyd George.

Angliának nem kell a cár.

Mikor 1917. februárjában Kerenskyvel az élén az orosz liberálisizmus került hatalomra, a kormányzat ugyancsak zavarban volt, hogy mit is kezdjen a cárral és családjával? A Kerensky-kormány határozottan visszautasította a kivégzés gondolatát. Kerensky e kérdésről utólag könyvet is írt („La vérité sur le massacre des Romanov”) s ebben hangsúlyozza, hogy sokan II. Miklós és családja kivégeztetését követelték, így többek között egy neves francia politikus is, aki így nyilatkozott:

— Önök szörnyű pszichológiai tévedést követtek el, amikor nem bántak úgy II. Miklóssal, mint mi XVI. Lajossal. Fontos lett volna az önök érdekében, hogy szabad folyást engedjenek az évszázadok alatt felhalmozódott gyűlöletnek. Alapvető jelentőségű lett volna, ha kiaknázzák ezt a bosszuvágyat és vérszomjat, amely a Romanovok iránt megnyilvánult. Önök nem voltak hajlandók ezt megtenni s a vihar önök ellen robbant ki.

Bármily cinikusan hangozzék is, a francia politikusnak igaza volt: Kerenskyék azzal, hogy kimélték a cári család tagjainak életét, nagy ütőkártyát engedtek ki a kezükből.

S mivel a nép ellenszenvé és bosszuvágya mind élesebb formákat öltött a Romanovok ellen, nyilvánvaló volt, hogy egy napon tömegakcióra kerül a sor: vagy II. Miklós pusztul, vagy a liberális uralom a népre lövet. Kerenskyék menekülni akartak a dilemma elől s elhatározták, hogy a cárt familiájával együtt igyekeznek külföldre juttatni. S ez a gondolat annál csábítóbbnak látszott, mivel 1917. március 23-án Buchanan, a pétervári angol követ kormányának nevében közölte Miljukov külügyminiszterrel, hogy Anglia kész menedékjogot adni a volt cárnak.

Ebben az időpontban azonban a terv megvalósíthatatlan volt, mert a vasutak a szindikalisták ellenőrzése alatt állottak s ezek sohasem engedték volna meg, hogy ex-cár Murmanszkba utazhassék, hol a terv szerint egy angol cirkáló várta volna. Elhatározták hát, hogy néhány hetet várnak, amik a kormány tekintélye megerősödik annyira, hogy a cári család életbiztonságát az ut idejére garantálni tudja majd.

Erre a garanciára azonban már nem kerülhetett sor. A Foreign Office ugyanis április 10-én kommunikét tett közzé

arról, hogy „az angol kormány a cári családnak tett vendégségi ajánlathoz nem ragaszkodik többé.” Mi történt? Semmi különös, csupán Lloyd George változtatta meg időközben a véleményét, íélve attól, hogy a cár érkezése Angliában zavarokra adhatna alkalmat. Ilyenképpen azután a cárt, noha unokatestvére volt VI. Györgynek és a cárnét, ám bár unokája volt Viktória királynének, sorsára hagyta.

Mikor az orosz kormány közölte az angol követtel, hogy a cárnak és családjának útját garantálni tudná, a követ Londonhoz fordult utasításért s 1917. júniusának végén kénytelen volt bevallani, hogy „az angol kormány végképpen visszautasítja a cárral kapcsolatos menedékjogot.”

Ez annyi volt, mint a halálos ítélet. Az utca mind erősebb lett Oroszországban, kétségtelen volt, hogy II. Miklós napjai meg vannak számlálva.

Kerensky mindenesetre próbálkozni akart még. Hogyan lehetne a volt uralkodót megmenteni? Talán úgy, ha távol Szibériába küldi. Ott esetleg kivárhatja a külföldre való szállíttatás pillanatát. S így indult el egy külön szerelvény a riadt és beteg Romanovokkal Ázsia felé, ahova századokon

át ez a család annyi ezer és ezer embet száműzött.

II. Vilmos is könyörtelen

A második menekülési alkalom a breszt-litovszki békekötésnél kínálkozott. Bárá Karl von Bothmer, a moszkvai német követség első tanácsosa megírja emlékirataiban, hogy a kommunisták annakidején kényre-kedvre ki voltak szolgáltatva a német birodalomnak s „Oroszország éppen úgy elfogadta volna a cár kiadatására vonatkozó kérelmet, amint teljesített minden más követelést is.” Bothmernek ez az állítása valószínű, hiszen a béketárgyalások során Lenin minden nehézség nélkül lemondott Ukrajnáról, Lengyelországról, a Balti-államokról, valószínűtlen hát, hogy az ex-cár miatt nehézségeket támasztott és támaszthatott volna. Inkább az valószínű, hogy a cár utasította volna vissza ezt a lehetőséget, mivel II. Vilmosmal szemben ellenségesen érzett s a németországi menjogot túl megalázzónak érezte volna. Függetlenül azonban e visszautasítástól, tény csupán egy volt: az, hogy II. Vilmos nem volt hajlandó a cár érdekében felszólalni s II. Miklóst éppen úgy sorsára engedte, mint az aggodalmaskodó Lloyd George. X. Keresztély dán király, aki szintén rokona II. Miklósnak, levelet írt a cár érdekében Vilmosnak, aki a legridegebb és legszükszavabb elutasítással felelt. Ezzel a cárnak és családjának élete elveszett.

A Scotland Yard és a budapesti rendőrség izgalmas nyomozása egy lány után

Budapest, július 19. Pár nap pal ezelőtt átirat érkezett Londonból a Scotland Yardtól a budapesti ügyészséghez, főkapitánysághoz és ebben

rejtélyes leánycsempészés nyomozásához kért segítséget a világhírű angol rendőrség a budapesti hatóságoktól.

Az átirat szerint Angliából a Balkán felé állítólag titokzatos leánykereskedelem folyik. A leánykereskedők utjukban érintik Magyarországot is, amikor áldozataikat a Balkán országokba kísérik. Mindezt gy angol hölgy: Miss Beatrice Temple közölte a Scotland Yarddal s megírta azt is, hogy legutóbb, amikor Londonból Bécsbe utazott, látta, hogy egy gyönyörű angol fiatal leányt egy magas idősebb nő kísért Kelet-Európa felé. A leány eszméletlenül utazott a vasuti kocsiban, amikor Bécsen, Budapesten keresztül áthaladt. Jó ideig figyelte a különös utasokat s azt a meggyőződést szerzte, hogy a leánykereskedők újabb áldozatát talán elkábí-

tották és így viszik külföldre. Az angol hölgy felkérte a Scotland Yardot: irditson vizsgálatot s állapítsa meg ki volt a feltűnően szép, eszméletlen fiatal leány, akit a bécs-budapesti vonaton látott, mert valószínűleg a leánykereskedők újabb áldozatáról van szó.

Az angol hölgy bejelentése után a Scotland Yard megindította a nyomozást és felkérte a budapesti nyomozóhatóságokat, legyenek segítségére a különös, rejtélyes ügyben.

A Scotland Yard bejelentése az ügyészségről a főkapitányságra került, ahol dr. Zsikmondy Endre rendőrkapitány a detektívek egész seregével megindította a nyomozást, amely napok alatt tökéletes eredményre vezetett.

A nyomozó detektívek megállapították, hogy Bécs felől valóban átlépte a magyar határt egy fiatal leány és egy magas, középkorú, markáns arcú, barnahajú hölgy.

A gyönyörű leány egy brüsszeli gyáros husz éves, idegbe-

teg gyermeke, akit szülei Bukarestben élő nagyszülőkhöz küldtek le s melléje kísérőül Vandross Julia ápolónőt szegződtették. A leány és ápolónője átutaztak Budapesten, átlépték a magyar határt, a vasuti kocsiban talán éppen lepihent a brüsszeli gyáros fiatal leánya és aludt, miközben átutazott Bécsen és Budapesten. Leánykereskedelemtől szó sincs és valakinek fantáziájában született meg mindaz, amit ezzel kapcsolatban a Scotland Yarddal közöltek.

Miután mindezt a nyomozás megállapította, vasárnap a budapesti rendőrség átiratot intézett a Scotland Yardhoz s ebben közölte nyomozásának adatait.

8 munkás fulladt meg egy bányában

Párisból jelentik: A Herault megyei Bousque D'ori közelében lévő szénbányát víz öntötte el. A bányában tartózkodó nyolc munkás megfulladt.

Drámai kihallgatás után

A vizsgálóbíró letartóztatta a leánygyilkos Balogh Károly Józsefet

Tegnap a budapesti törvényszék folyosóján magas, szőke fiatalembert kísért fogházor: Balogh Károly Józsefet vezették fel a fogházból a vizsgálóbíró elé, hogy itt döntsenek további sorsáról.

Az utóbbi hetek egyik legizgalmasabb bűnügyének közepportjában áll Balogh, aki a Mária Valéria telepen

agyonlőtte szerelmesét,

Varga Rózsi 19 éves pesti leányt. A gyilkosság után Balogh azt a meglepő vallomást tette, hogy a leányt saját felkérésére lőtte agyon. Jegyben járt a leánnyal és amikor felfedte előtte, hogy rovttmultu betörő és bármikor letartóztathatják, Varga Rózsi elkese-

redésében azt ajánlotta neki:

kövessetek el közös öngyilkosságot.

Ezekután ő agyonlőtte a leányt, de ahhoz már nem volt lelkiereje, hogy önmagával is végezzen, a pisztolyt a Dunába dobta, ő pedig elmerült. Ez volt a leánygyilkos vallomása-nak lényege.

A vizsgálóbíró megállapította, hogy ez a vallomás nem felel meg a valóságnak. Balogh összeveszhetett a leánnyal, aki mással jegyezte el magát és ezért ölte meg. Így rekonstruálta a történeteket a vizsgálóbírói nyomozás. Baloghot vasárnap maga elé vezettette a vizsgálóbíró és elébe tárta a nyomozás új megállapításait. A gyilkos fiatalember

percekig zokogott,

majd amikor kissé megnyugdott, ezt vallotta:

— Ő akart meghalni, nem én tervelem ki a történeteket... Gyáva voltam, hogy végezzek magammal, de ő kért fel, hogy öljem meg...

Ujabb zokogás vett erőt Baloghon, de azután a vizsgálóbíró további kérdéseire ellentmondó válaszokat adott, összevissza beszélt a bűncselekmény előzményeiről.

A drámai kihallgatás után a vizsgálóbíró úgy döntött, hogy szándékos emberölés büntette miatt előzetes letartóztatásba helyezi Balogh Károly Józsefet Bűnlajstromán szereplő lopások, betörések tisztázására tovább folyik a nyomozás.

zett „iparos-parlament” rendjét is. A gyűlésen a következő kérdésekről fognak tárgyalni:

1. Általános iparos-sérelmek.
2. A kisiparosok adózási rendszere.
3. Az iparos-hitel kérdése.
4. Az iparos-szövetkezetek.
5. A Betegsegélyző.
6. Az iparos-ifjúság nevelése.

Az előkészítő bizottság üléséről üdvözlő táviratot küldtek az uralkodónak.

„VULCAN” tégla gyárban

prima idei égetésű kézi
tégla minden
súlyban **kapható**. Kút
tégla is raktáron.

A kiskunfélegyházi parkban elvágta a nyakát a budapesti vendég

Kiskunfélegyháza, július 19. Néhány nappal ezelőtt Budapestről Kiskunfélegyházára érkezett rokonainak látogatására Maári István, aki Budapesten a Dohány-uccában egy ingatlanforgalmi iroda tulajdonosa.

A budapesti fiatalember tegnap reggel a félegyházi fürdő parkban a virágágyak között öngyilkosságot kísért meg: berétvával elvágta a nyakát, igen sok vért vesztett és életveszélyes állapotban szállították a helybeli kórházba.

Maári Istvánt még nem lehetett kihallgatni, de a nyomozás eddig felmerült adataiból már megállapítható, hogy szerelmi csatlódás miatt kísért meg öngyilkosságot.

Augusztus 28-án és 29-én tartják meg az „iparos parlament” ülését Sighişoaran

Az ország iparos-társadalmának régi vágya megy teljessébe augusztus végén.

Üsszeül az „iparos-parlament”, amely az ország összes iparosszervezeteit magába foglaló egyesülés lesz.

„Az iparos-parlament” eszméje Oradeáról indult ki. Itt vetődött fel először a gondolat, hogy az egymással sokszor féltékenységi, hűség, személyes okokból rivalizáló iparos-egyesületeket — sőt az egyesületek kívül álló iparosokat is össze kell gyűjteni egyszer, hogy közös sérelmeiket együtt vitassák meg és az együttes fellépés erejével próbáljanak eredményt kivívni.

Az eszmét az összes iparos-egyesületek szívesen fogadták és hosszú előkészítés után a megvalósítás stádiumába lépett.

Vasárnap Sighişoaran összeült az iparos-parlament előkészítő bizottsága.

Mintegy száz kisiparos gyűlt össze a történelmi emléktáradéali városban, részben az iparos egyesületek képviselői, részben pedig egyéni érdeklődők. Sighişoaran központi fekvése miatt választották találkozó helyül, meg azért is, mert ebben a városban nincsen egyetlen iparos egyesület sem, amely a párton, illetve szervezeteken felülálló „iparos-parlament” eszméjét elgáncsolhatná azzal, hogy a vezetőszeret magának viridikálja.

Oradeáról a következő iparosok vettek részt az előkészítő értekezleten: Illyés Dénes,

Katz Herman, Mihut I., Weisz Pál, Schvarcz Lajos, Weisz Samuél.

Az értekezleten Rusu a bucureştii „Sfântul Spiridon” cipészegyesület elnöke elnökölt. A kiküldöttek több felszólalás után

egyhangulag a magáévá tette az iparos-parlament gondolatát és elhatározták, hogy a nagygyűlést augusztus 28-án és 29-én tartják meg Sighişoaran.

Az előkészítő értekezlet megállapította a két napra terve-

Koncentrációs táborban ül a világháború előkészületeinek egyetlen tanúja

Miért internálták Ferenc Ferdinánd fiait?

Páris, július...

Ismeretes, hogy az „Anschluss óta a dachau koncentrációs tábornak két előkelő lakója van: Hohenberg Miksa és Hohenberg Ernő főhercegek, Ferenc Ferdinándnak, a néhai trónörökösnek fiai. A Habsburg-háznak ezt a két tagját, emlékeztetesen azonnal a bekebelezés után lefogták.

Hohenberg Ernő elfogatásának az indoka köztudomású: a főherceg volt az, aki a bécsi Karntnerstrassén betörte egy utazási iroda kirakatát, ahol Hitler élelnagyságu arcképe függött. Azonban az idősebb testvérnek, Hohenberg Miksának letartóztatása érthetetlen. A magyarázat a következő: a herceg az egyetlen tanúja azoknak a megbeszéléseknek, amelyek annakidején a konopisti kastélyban zajlottak le s amelynek során nyilvánvalólag a világháború előkészü-

teit tárgyalták meg.

A Prágától néhány órányi távolságban fekvő Konopiste eredetileg Wallenstein hercegnek, a harmincéves háború hadvezérének tulajdona volt. A múlt század kilencvenes éveiben Ferenc Ferdinánd, a trónörökös szerezte meg, aki egyben megvásárolta a kastély egész környékét is és sok épületnek, közöttük egy cukorgyárnak és egy sörfőzdének a lerombolásával hatalmas kertet képzett ki a kastély körül.

A trónörökös Konopistet állandó lakóhelyül választotta, ezzel is kinyilatkoztatva, hogy a bécsi udvarral lehetőleg kevés összeköttetést óhajt fenntartani. A konopistei kastélyban szőtték a dualisztikus rendszert trialisztikus rendszerré átalakítandó elgondolás terveit is. De a szláv politikai önállóságra vonatkozó megbeszéléseken kívül Kono-

pisteben tárgyalták meg Ferenc Ferdinánd és II. Vilmos császár a pángermán hódítóterveket. II. Vilmos több ízben is Konopiste vendége volt, legutoljára 1914. júniusában, amikor nem egyedül jött, hanem „egy fehér kecskeszakállas ur kíséretében.”

A kíséretnek, aki maga is résztvevő a császár és a trónörökös tárgyalásaiban, ez a leírása Hohenberg Miksa hercegtől származik. A történetek gyakorta törték a fejüket, hogy ki volt a kísérő?

Az 1914. júniusi s a világháború sorsára döntőnek látszó tárgyalások jelentősége tisztában állana, ha tudni lehetne, ki kísérte el Vilmost Konopistébe. E császáron kívül csak egy ember tudja a titkot: Hohenberg Miksa.

A dachau fogolytábor, írják a párisi lapok, arra szolgál, hogy ezt az egyetlen tanút is elnémissák.

Megtámadja-e Németország Csehszlovákiát?

(gy.) Minden joga meg van elhinni az európai pacifista közvéleménynek, hogy igazat ír a News Chronicle és Németország augusztusban megtámadja Csehszlovákiát — legalább is az eddigi tervek szerint. Mint a közönség lelkiismeretes kiszolgálói, megnyugtattuk az igen tisztelt közvéleményt, hogy ez az a leveles, ami soha sem olyan torró mint amilyennek feltálatják. A pacifista közvélemény mögött még egyelőre van egy pacifista diplomácia is, melynek meg van az a rossz tulajdonsága, hogy nem hisz a cáfolatoknak. Neki ugyan hiába cáfol Berlin, hiába fújja a felháborodás kénköves lángjait az angol sajtó felé, melyből immáron kettő is — a News Chronicle, és a Daily Express — írja és leplezi le objektív tudósítások alapján, hogy Németország mire készül. Egyik lapban sem létezik senki. A német cáfolatok igen-igen gyengén hallatszanak a két lap tekintélye mellett. Ha angol valaki, az azt mondja, hogy a Daily Express még sohasem hazudott, ellenben Göbbels...

Ma különben ijesztő apropója is van a nemzetközi politikának arra, hogy számot vessen a fasiszta hatalmak erejével és kövesse azt a tanulságot, hogy a két háborús kohó (Németország és Olaszország) erejét idejében és kellőképpen kell mérlegelni. Semmiesetre sem túlmérlegezni, mint ahogy két évvel ezelőtt Blum részéről történt. Eppen ez az az apropó ami a demokráta nagyhatalmak lépését irányítja. Két éve indult meg Franco hadjárata: két éve annak, hogy a francia demokrácia elkövette azt a végzetes lépést, hogy kimondotta a benemávaikozást. Ma már látjuk, hogy a benemávaikozás megerősítette Franco akcióját és a Franco támogató nagyhatalmak malmára hajtotta a vizet. Akkor Blum világháborútól félt és ugyanezt a tapogatózó, nem egészen jóhiszemű és a világháborútól való félelem ürügyére burkolózó politikát követi ma is a hivatalos angol és francia politika. Holott, most két év múlva látjuk, hogy Franco akciója mennyire távol állott a spanyol néptől, hogy semmi más, mint titkos német és olasz hadjárat, élén egy elvetemedett bérenchaddal — a spanyol nép ellen.

Az az új sajtóhadjárat, mit a német sajtó Csehszlovákia ellen indított, s mely a cseh fegyverkezésekről, mozgósításokról szól, inkább azt bizonyítja, hogy az angol lapok értesülése helyes volt: Németország készül valamire augusztusban. — Ezt a feltevést csak megerősíti Wiedemann kapitánynak, Hitler bizalmasa

Birtokba vették az idegenek bányáit a mexikói munkások

Washington, július 19. Nagy megütközést kelt a mexikói hír, hogy Jalisco államban a bányamunkások, hatósági segédlet mellett, saját kezelé-

sükbe vették külföldi társaságok hét arany és ezüst bányáját. A munkások szombaton meg is szállták a bányákat, melyek közül három amerikai, kettő angol és egy francia tár-

saság kezelésében volt. — Az Egyesült Államok kormánya a bányák elfoglalásával kapcsolatban magyarázatot kért a mexikói kormánytól.

A vadorzók meggyilkolták a vadőrt

Kegyetlen éjszakai gyilkosság nyomára bukkantak tegnap délelőtt Budapest közelében, Ráckeve határában.

A makádi erdőség szélén véres holttestet találtak a járőrök. Az ügyben a csendőrség nyombar nyomozást indított és megállapították, hogy

a halott Turcsányi Pál, a makádi erdőség 26 esztendő vadőre volt. Halálát lövő seb okozta. A gyilkos lövés lágyékán érte a szerencsétlen embert és a jelek szerint nyomban elvesztette eszméletét, röviddel utára pedig elvérzett. A halál több mint 24 órával ezelőtt következhetett be. Az a feltevés,

hogy Turcsányi vadorzókkal találkozott, tűzharcba keveredett velük. Erre enged kezdetni az a körülmény is, hogy Turcsányi fegyverének mindkét csőve ki volt löve. — Valószínűleg az egyik vadorzó golyója találta el Turcsányit. A nyomozás tovább folyik a gyilkos vadorzó kézrekerítésére

Elkészült a világ legmodernebb lakóháza

Üvegház, ahol a lakások fényárban usznak. A mesterséges szellőztetés előnye

Newyork, július 19. A Madison Avenue és a 83. ucca sarkán, a Metropolitan Museum of Art szomszédságában, felépült

a világ legmodernebb és legtökéletesebb lakóháza.

A 12 emeletes épület szinte kizárólag üvegtáblából készült, amely teljesen átengedi a világosságot, úgyhogy a tágas szobák valósággal

fényárban fürdenek anélkül, hogy be lehetne látni az üvegtáblákon.

Vannak ugyan ablakok a világ legmodernebb felhőkarcolóján, de külön figyelemre méltó felírat van rajtuk, hogy a lakók soha ki ne nyissák az ablakokat, mert különben behatol a levegő és tönkretesz a mesterséges szellőztetés minden előnyét. A szobákban különböző csavarok vannak, elhelyezve és csak egyet kell fordítani a lakónak ahhoz, hogy megváltoztassa a levegő hőfokát, vagy ha nem tetszik, a páratartalmát. A levegő központi tisztító-, fűtő- és hűtőtelepről áramlik a falakba rejtett csövekben át a mennyezet alatt láthatatlanul elhelyezett nyílásokba. Télen a levegőt felmelegítik, nyáron pedig hűtik. Ezzel sikerült megoldani azt is, hogy sem kályhák, sem radiátorok nem éktelenkednek a szobákban. A konyhák beépített frizsiderekkel vannak felszerelve és természetesen villamos tűzhelyeken főznek. Mindezekről a berendezésekről a háziur gon-

doskodott lakói számára. A háztetőről a rádióantennák drótsíma olyan tökéletesen szigetelt csövekben kerülnek a lakásokba, hogy ha bevezetik a televíziót, semmiféle elektromos zavar nem befolyásolhatja a vételt. Addig is: a rövidhullámu európai leadóállomásokat kifogástalanul lehet venni.

Igen nagy gondot fordítottak a tökéletes hangszigetelésre is. A padlót mindenütt parafa borítja, a mennyezetet pedig különleges aszbesztvegyület, melyet Angliából hozattak. Ugyanilyen hőszigetelés borítja a falakat is.

Vannak egyszobás lakások is ebben a modern felhőkarco-

lóban és ezek bére konyhával, fürdőszobával és külön kis ebédlőfülkével 1100 dollárnál kezdődik. A négyszobás lakások konyhával, két fürdőszobával és ebédlőfülkével 2300 dollárba kerülnek. A lakbérben azonban bent van nemcsak a fűtés, melegvíz, telefon és kiszolgálás, hanem még a villanyvilágítás, a villanytűzhely, a rádió és a frizsider áramfogyasztási számlája is.

Frederick Ackermann építette a pompás lakóházat, hogy mintaképül szolgáljon a jövőben építendő newyorki lakóházak számára. Frederick Ackermann Newyork város lakásügyi bizottságának a technikai szakértő.

VIZUMOKAT

a leggyorsabban intéz lapunk kiadóhivatala:

Magyar vizum	575 Lei
Magyar vizum átutazásra	280 Lei
Cseh vizum	110 Lei
Német vizum	900 Lei
Svájci vizum	610 Lei
Lengyel vizum	830 Lei
Francia vizum	520 Lei

gusztusban. — Ezt a feltevést csak megerősíti Wiedemann kapitánynak, Hitler bizalmasa

nak Londonba érkezése. Valami készül a német hadsereg új összpontosítást hozt végre,

ugyanakkor Hitler bizalmas megfigyelője szállt a pályaudvaron.

(Tudósításunk eleje az 1. old.)
5 óra 38 perckor az orvosok mély megdöbbenéssel közölték az uralkodóval, hogy a halál be következett.
A király és Erzsébet főher-

cegnő térdreborultak a halottas ágy mellett és buzgó, mély áhítatos imában merültek el. A tizen percek alatt kiürült, hogy a királyné gyermekeinek mély gyászát ne zavarja semmi.

Hathónapos udvari gyász

A királyi udvari minisztérium közli, hogy az Udvar hathónapi gyászt tart, ebből három hónap súlyos gyász.
Az udvari gyász ideje alatt sem fogadások, sem ünnepé-

lyek nem lesznek.

A halál híre pillanatok alatt elterjedt Sínaiában és percek múlva már a főváros népe is tudta, hogy elvesztettük a nagy királynét.

Jugoszlávia gyásza

Belgrád, július 19. Mária román anyakirályné halálának híre percek alatt elterjedt a jugoszláv fővárosban is. — A szerb nép rajongó szeretettel vette körül az anyakirálynét, Mariora jugoszláv királyné édes anyját. A jugoszláv előkelőségek és főrendi családok tagjai pillanatok alatt a királyi palotában voltak, hogy gyászukat kifejezzék. A királyi palotára kitűzték a gyászlobogót, a lapok külön kiadásban közölték a halál hírért és a jugoszláv főváros együtt gyászolt a szövetséges Romániával.
A külügyminisztérium táviratára a világ valamennyi részében a román követségek és konzulátusok kitűzték a gyászlobogót és mindenhol a ro-

mán kolóniák tagjainak részvételével gyászistentiszteletet tartanak.

A királyi palotába és a külügyminisztériumhoz is külföldről egymásután érkeznek a részvétlávíratok. A temetésen valamennyi királyi udvar, Európa minden részéből képviseltetni fogja magát. Jugoszláviából különvonattal érkeznek a temetésre a gyászolók. A francia kormány táviratilag utasította a francia követséget, hogy tegyen koszorút a ravatalra Franciaország is küldött-séggel képviselteti majd magát Mária királyné temetésén. Gyászküldetés érkezik Londonból is és az angol királyi család több tagja is részt fog venni a temetésen.

A csendőrszárnyparancsnokság rendelete

Petruc csendőralezredes, csendőrszárnyparancsnok és rendőrfőparancsnok az alábbi rendeletet adta ki:

Mi, Bihormegye csendőrszárnyparancsnoka Ófelsége Mária anyakirálynő elhunyt alkalmából bekövetkezett nagy gyászra való tekintettel elrendeljük:

1. Folyó hó 19-től kezdődőleg új intézkedésig az összes köz- és magánépületek, üzletek, kirakatok a gyász jeléül fellebogózkodók. Az összes ipari, pénzügyi, közigazgatási épületeken és általában minden épületre a gyászleppellel teljes egészében bevont nemzeti zászló tűzendő ki.

2. A hivatalokban elhelyezendő méltó helyen Ófelsége Mária anyakirálynő gyászke-reibe vont portréja.

3. Újabb rendelkezésig tilos minden zene, látványosság, mulatság, úgy a nyilvános he-

lyeken, mint a magánlakásokban.

4. Kérem a város polgárait, hogy a nagy nemzeti gyász idején engedelmeskedjenek a hatóságok intézkedéseinek és ünnepélyes méltó magatartást tanúsítsanak.

Florescu ezredes-prefektus kiáltványa a megye polgáraihoz

Florescu ezredes-prefektus a következő kiáltványt bocsátotta ki:

BIHORMEGYE POLGÁRAI!

Fájdalommal közöljük Bihormegye népével, hogy ma, 1938 július 1-én 17 óra 38 perc kora sínaiai Pelişor kastélyban meghalt Ófelsége Mária anyakirálynő. Utolsó pillanataiban betegágyánál tartózkodott fia Ófelsége II. Carol király, Ókirályi fensége Elisabeta hercegnő, Ófelsége Mihály nagyvajda trónörökös és Ószentsége Miron Cristea pátriárka, miniszterelnök.

10 évvel Felséges férje I. Ferdinand a felszabadító király halála után, amikor már megvalósítva látta álmát, amelyért nagy lelke egész meglepővel küzdött, örök álmra hunyta le szemét, meglepő szívvel, azért is, hogy láthatta Új-Románia újjászülését, amit felséges fia Ófelsége II. Carol király helyezett meg-ingathatatlanság alapokra.

A román nép sohasem lehet eléggé hálás Neki mindazért, amit évszázados álmunk megvalósításáért teti.

Bihar polgárai! Mária anyakirálynő, a nemzet történelmének felejthetetlen alakja megszűnt élni.

Imádkozzunk a Mindenható

hoz Annak örök pihenéséért, aki egész életében a nemzet szeretetének és szükség esetén a nehéz napokban népe iránti önfeláldozás példája volt.

A határtalan fájdalomban pedig, ami Felséges fiát, Ófelsége II. Carol királyt érte, hozunk vigasztalást Számára buzgó közérdekű munkával és önfeláldozással az ideálért, amely lelkesít bennünket.

Isten nyugosztalja nagy királynőnket, Máriát.

Oradea, 1938. július 18-án.

Vasile Florescu ezredes, Bihar prefektusa.

Mussolini vacsorája a magyar kormányfővel a tisztelőre

Rómából jelentik: Imrédy Béla magyar miniszterelnök római látogatásának első napján Mussolini vacsorát adott a magyar kormányfővel a tisztelőre. A vacsorán két pohárköszöntő hangzott el. Mussolini Magyarország és Olaszország barátságára ültette poharát. A pohárköszöntőre Imrédy válaszolt és hangsúlyozta, hogy a két állam barátsága nem eksklusív jellegű és minden szomszédállammal is meg egyezést keres, amelyet ugyan az a békülékeny szellem hat át.

Elindult Londonból az angol királyi pár

Londonból jelentik: Az angol királyi pár ma elindult párisi útjára. A francia főváros zászlódiszben várja az angol uralkodópárt.

Hodzsza tanácskozása a szlovák néppárttal

Prágából jelentik: Hodzsza csehszlovák miniszterelnök kedden a szlovák néppárt vezetőivel tanácskozott. A szlovák párt vezetői nem nyújtottak át memorandumot Hodzsának.

Itéletidő Sanfrancisco vidékén

Newyork, július 19. Sanfrancisco vidékén tegnap itéletidő vonult át. A villámcsapások kétszázötven helyen okoztak nagy tüzet az erdőségekben.

Szerelmi bánatában zsebkést nyelt egy fiatalember

Szanatóriumban operálták ki belsejéből a kést

Kiskunfélegyháza, július 19. Tegnap délelőtt az egyik kiskunfélegyházai szanatóriumban megjelent egy fiatalember. Óriási fájdalmakról panaszkodott. Elmondotta az orvosoknak, hogy Nemcsok Gábornak hívják, 18 esztendő és egy hónappal ezelőtt

öngyilkossági szándékból lenyelt egy körülbelül 15—16 centiméter hosszú, nyitott zsebkést.

Az orvosok előbb nem akartak hitelt adni a fantasztikusnak látszó történetnek, de meg röntgenezték Nemcsok Gábert és a röntgen kiderítette, hogy a fiatalember szóról-szóra igazat mondott:

a kés, amit úgy nyelt le, mint a kardnyelő mutatványosok a kardot, összeviszta sebezte beleit. Azonnal műtőasztalra fektették. Mielőtt megoperálták vol-

na, Nemcsok Gábor szörnyű kínok között mordotta el, hogy szerelmi bánata miatt akart meghalni,

de nem bírta tovább a rettenetes fájdalmakat és szeretne meggyógyulni.

A szanatóriumban elvégez-

ték a súlyos műtétet. Nemcsok most az egyik betegszobában fekszik, élet és halál között lebeg.

Feltűnő, hogy a fiatalember hűgá réhánny nappal ezelőtt mérgezte meg magát és most ugyancsak súlyos állapotban kórházban fekszik.

Küldje gyermekét a tengerpartra!

Mangalian, a „PLAJA COPIILOR”
gyermeknyaralótelep

Dr. Imas M. Róza, Párisban specializált gyermekorvos vezetésével különleges ellátást nyújt Torna, sport, napfürdő, stb. szakszerű felügyelet mellett. **Speciális gyermek konyha naponta 5 étkezés.** Román, magyar, német társalgás. Tájékoztató ismertetést küld és jelentkezéseket felvesz **Dr Imas Róza** Bucureşti, Str. Nicolae Filipescu 32. Telefon: 2-44-76. Nyitva szeptember 15-ig.

Hamis nyomon

— Regény — 6

— Remélem, fölveszed a prémes kabátodat erre a vékony ruhára — intette az anyja. — Ray, ügyeljen, hogy Joan hajtsa föl a gallérját. Igazán nagyon hideg szél fúj.

Mrs. Hallett a saját vállához nyúlt és tapogatva kereste a gyöngytűt, amivel a sálját föltűzte. Arra gondolt, hogy ő maga fogja a leányán föltűzni a gallért — a gyerek huszéves kora ellenére is gondozásra szorult — de nem egykönnyen találta meg a tűt és amikor végre kitapogatta, hogy hol van, a tű a földre esett. Mialatt Ray Bristowe kereste, Joan kilibeggett a tükör elől a hallba és onnan lehetett hallani a szavát, hogy a magas gallér megmervíti a nyakát.

— Ő is valószínűleg elvesztette — jegyezte meg Ray Bristowe, amikor a tűt fölvette — pedig ez a tű bizonyára örökség. A foglalata... jövök már, Joan! Nem értem, hogy bírták idegkkel a maga eddigi udvarlói? Ahogy látom, még lélegzethez sem érgeti jutni az embert.

— Szerettem ezt a fiút — jelentette ki Mrs. Hallett elégedetten, mikor az ajtó bezárult a fiatalok mögött. — Éppen Joannak való fajta... legalább azt hiszem.

— Hát Joan nem úgy véli?

— Igazán nem tudom. Nem akar jegyet váltani vele, noha tudom, hogy Ray hetenként egyszer szabályosan megkéri a kezét. Ezt maga Ray mondta. Ugyanakkor megmagyarázta, hogy ő még nem sokat keres ugyan az ügyvédséggel, de Mr. March évi ezer fontot ad neki és határozottan sejteti, hogy Ray öröklő egykor minden vagyonát. Sosem felejttem el azt a bájos szemtelenséget, amellyel Ray megkért, hogy a bácsija irodájának adjuk a mi építkezési munkánkat, megmagyarázta, hogy végeredményben minden az ő javára szolgál. Majdnem megcibáltam érte a fülét.

— Hm! Majd megpróbálom küldök neki néhány ügyet, ha Joan komolyan érdeklődik iránta. Furesák ezek a mai leányok. Sosem árulják el magukat, hetyke, pökhendi kis jószágoknak mutatkoznak a beszédjükkel, de bensejükben éppen olyan derék és gyöngéd-szívű teremtesek, mint az anyáik voltak... — Elhallgatott, mert az irás jött a szobába. — Mi az, Harcourt?

— Valami Mr. Selkirk keresi Mrs. Hallettet, Sir...

Mrs. Hallett furesán nézett az urára.

— Vezesse be Mr. Selkirket — parancsolta.

Amikor Harcourt megfordult, Hallett ezredes tiltakozón nézett a feleségére.

(Folytatjuk)

Változások a külügyminisztérium ügykezelése körül

Bucuresti, július 19. A hivatalos lap rendeletétörvényt közöl, mely újraszervezi a külügyminisztériumot. A rendelet törvény szabályai szerint nemzetközi egyezmények letárgyalására és értelmezésére egyedül a

külügyminisztérium irattárában kell őrizni az erre vonatkozó titkos jegyzékeket s egyéb iratokat. A rendelet törvény a külügyminisztérium keretébe tartozó személyzet kinevezésének feltételeit is előírja.

Budapesti autós revolveres kalandja a géderlaki kocsmában

Kalocsa, július 19. Tegnap egy budapesti fiatalemberekből álló autóstársaság kirándult Kalocsára, majd a városból elkocsiztak a szomszédos Géderlak községbe. Betértek a vendéglőbe, ahol a társaság egyik tagja, Pálik Imre elővette revolverét és mutogatta barátainak. Véletlenül elsült a fegyver és a golyó az ajtó

előtt álló Horváth Jánosnénak a vendéglős feleségének gyomrába fúródott.

Az asszonyt életveszélyes állapotban vitték kórházba, Pálik Imrét előállították a csendőrségre, ahol kiderült, hogy még fegyverviselési engedélye sincs. Megindult ellene az eljárás.

Emberölés miatt ítélték el egy volt primárt

A ploestii törvényszék most tárgyalta Ion Radulescu volt prahovamegyei primár bűnügyét, kit az ügyészség szándékos emberöléssel vádolt. A vád irat szerint Radulescu volt primár egy birtokperből kifolyólag összeveszett Gheorghe Vladila földművessel, kit puskatus

sal mellbevágott, minek következtében a szerencsétlen földműves néhány óra múlva meghalt. A törvényszék négyévi börtönbüntetéssel sújtotta és arra kötelezte vádlottat, hogy 100 ezer lej kártérítést fizessen az özvegynek és 300 ezer lejt az elhunyt kiskorú fiainak.

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetés ára szavanként 2 lei. A legkisebb hirdetés 10 szög 20 lei. A rumba igazoló-jegy szelvényei ellenében 10 szavas apróhirdetést 10 lejért közlünk. Jellegével, vagy „cim a kiadóban” jelzéssel feladott hirdetéseknek 10 lej pótdíj fizetendő. Csak válaszbélyeges érdeklődésre válaszolunk.

Előfizetési díj havonta 40 lei — Megjelenik mindennap

ÁLLÁS

Jómodoru perfekt főzni tudó mindenest keresek. Cim a kiadóban. 2947

Ügyes, megbízható, erős kifutót keresek. Balázs, Alexardri 34. 2905

Lapárosokat és bevezetett helyekre lapkihordókat úgy helyben, mint vidéken, jó jóvedelemmel felvesszünk. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

Tejkihordó felvétetik. Str. Nicu Filipescu 21. Goldfeder. 2958

Keresek egy fegyvergyári Diesel-motor kezelőt. Moara Siad. Pl. Beliu. 2962

Ügyes varróleányok felvétetnek. Str. D. Cantemir 42. II. e.

NYOMATOTT PASZTOR EDE CEGNÉL ORADEA

VÉTEL-ELADÁS

Jómenetelű hentesüzlet berendezéssel eladó. Cim a kiadóban. 2961

MEGJELENT és mindenütt kapható Gál Zoltán: Román-magyar, magyar-román szótár egy kötetben. ára 25 lei.

Hentesüzlet, teljes berendezéssel eladó. Str. Minelor 21. 2959

Befőzéshez hólyagpapír és celophan papír kapható a Pásztor Ede ségnél, Piata Mihai Viteazul 4. 2668

KÜLÖNFÉLE

Keresek bérbe Oradeához közel 20—30 katasztrális hold szántóföldet tartya épületekkel. Cimeket a hely, nagyság és bérösszeg megjelölésével a kiadóba kérek „Kis gazda” jelige alatt. 2704

SPORT

7000 lejre büntette a KK bizottsága a Rípi a kő és limonádés-üveg dobálás miatt

A Középeurópa Kupa bizottsága a tegnapi ülésen foglalkozott a múlt heti eredmények igazolásával. Ekkor Barlassina bíró jelentése alapján szóba került a bucuresti Ripensia—Ferencváros mérkőzés ügye is. A bizottság a bírójelentés alapján 7000 lejre büntette a rendező Ripensiat. A KK bizottság táviratilag értesítette a Szövetséget erről a határozatról.

Mezitláb sem sikerült

A Rapid mindenáron ki szeretne volna verni a Genovát a Kupából. Már a mérkőzés vége felé jártak és ez még mindig nem sikerült. Ekkor Auer megunva az eredménytelenséget, elkeseredésében levette egyik cipőjét. Példáját követte Bogdan, aki még jobban el lehetett keseredve és mindkét cipőjét levette. A Rapid többi játékosai most már a mezitláb való játékba helyezték minden bizalmukat és egymás után dobálták el cipőiket. Izgalmas finis kezdődött és a mezitlábás had elkeseredett küzdelmet indított a végső győzelemért. A lehetetlen azonban nem sikerült. A mezitlábás csapat nem tudta megváltoztatni a cipőben elért eredményt.

Rádió műsor

CSÜTÖRTÖK:

BUCURESTI. 7.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási tanácsok. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vizálsajlás. 13.10: Déli hangverseny. Közben sporthírek. 13.40: Gramofon. 14.15: Hírek. 14.30: Gramofonlemez 15 Hírek. 16.45: Előadás. 19 Gramofonlemez. 20.10 Felolvasás. 20.25 Tostidatok. 20.15 Sibiceanu zongora művész. 21.15 Időszere anyag. 21.30 A Rádiózenekar hangversenyének közvetítése. 22.30 Hírek. 22.45 Vendéglői zene. Majd hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Utána közlemények.

BUDAPEST I. 7.45 Torna. Utána gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Rendőrzezenekar. 13.30 Hírek. 14.20 Pontos időjelzés. 14.30 Cigányzene. 15.35 Hírek. 16 Árfolyamhírek. 17.15 Előadás. 17.45 Pontos időjelzés. 18 Tánckezmek. 18.45 Előadás. 19.15 Zongor és énekszámok. 20.15 Hírek szlovák nyelven. 20.20 Sét Göcsejben. Helyszíni közvetítés. 21.05 A rádió szalonzenekara. 21.30 Külügyi negyedóra. 22.20 Hírek. 22.40 Rigolotto, opera. 24.10 Hírek 1.05 Hírek külföldi magyarok számára